

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI OBRONY NARODOWEJ**
(NR 53)
z dnia 9 lipca 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Obrony Narodowej (nr 53)

9 lipca 2025 r.

Komisja Obrony Narodowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Grzyba (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. (druk nr 1405) w zakresie działania Komisji,
- rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r.

W posiedzeniu udział wzięli: gen. bryg. **Arkadiusz Widła** szef Inspektoratu Kontroli Wojskowej Ministerstwa Obrony Narodowej oraz **Michał Pawella** dyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Strzępek, Jacek Zientarski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Grzyb (PSL-TD):

Dzień dobry państwu.

Otwieram 53. posiedzenie Komisji Obrony Narodowej.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. z druku nr 1405 w zakresie działania Komisji. To podkreślam. Czyli nie całość sprawozdania zawartego w druku, tylko to, co jest przedmiotem działania Komisji. W drugim punkcie mamy rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r.

Czy do porządku obrad są jakieś uwagi? Nie widzę. Zatem stwierdzam, że porządek obrad został zaaprobowany przez Komisję.

W imieniu Komisji chciałem powitać naszych gości, którymi są: pan generał Arkadiusz Widła, szef Inspektoratu Kontroli Wojskowej MON, pan Michał Pawella, dyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli, pan Stefan Walowski, pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Obrony Narodowej, oraz pan Janusz Ludwisiak, wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej.

Proszę państwa, przechodzimy do realizacji porządku obrad. Chciałbym prosić o zabranie głosu pana dyrektora Michała Pawellę z Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli i poprosić o przedstawienie sprawozdania.

Panie dyrektorze, myślę, że to będzie taki syntetyczny przegląd najważniejszych działań.

Dyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli Michał Pawella:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, szanowni państwo, Departament Obrony Narodowej niezmiennie koncentruje swoje działania na kluczowych zagadnieniach służących poprawie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa w zakresie obrony narodowej. To jest podstawowy wyznacznik doboru zarówno planowych, jak i doraźnych kontroli.

W 2024 r. przekazaliśmy państwu sześć informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli, natomiast w bieżącym roku dwie informacje. W 2024 r. oraz w roku bieżącym przeprowadziliśmy pięć planowych kontroli oraz dwie kontrole doraźne. Poza coroczną kontrolą wykonania budżetu państwa były to kontrole dotyczące planowania i realizacji rozwoju sił zbrojnych w zakresie zwiększenia liczby żołnierzy – informację o klauzuli „tajne” przekazaliśmy państwu w lipcu 2024 r.; pozyskania i wdrożenia na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej czołgu K2 w ramach umów zawartych z podmiotami z Korei Południowej – informację planujemy przekazać w sierpniu br.; oraz zabezpieczenia potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, która obecnie znajduje się w trakcie

procesu odwoławczego. Dwa z trzech wystąpień pokontrolnych są już prawomocne, a podpisanie informacji pokontrolnej przez prezesa powinno nastąpić w sierpniu br.

Łącznie w ramach powyższych kontroli przeprowadzonych przez departament nie wydano żadnej oceny pozytywnej. Były natomiast 4 oceny w formie opisowej i 10 ocen negatywnych. W 2024 r. stwierdzono łącznie 78 nieprawidłowości. Sformułowano 67 wniosków pokontrolnych – 40 z nich znajdowało się w trakcie realizacji, 12 zrealizowano. Z kolei w odniesieniu do 15 czekamy na stanowiska kierowników kontrolowanych jednostek.

Odnosnie do kierowanych zawiadomień związanych ze stwierdzonymi nieprawidłowościami informujemy, że jesteśmy w trakcie opracowania zawiadomień do rzecznika dyscypliny finansów po kontroli wykonania budżetu. Trwają także prace nad analizą materiałów, która pozwoli nam na uzyskanie odpowiedzi na pytanie, jakie zawiadomienia powinny zostać przez nas złożone do prokuratury po kontroli zabezpieczenia potrzeb sił zbrojnych w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

Aktualnie departament przeprowadza kontrolę osiągnięcia zdolności do realizacji zadań przez Wojska Obrony Terytorialnej. To jest kontrola koordynowana. Jest prowadzona nie tylko przez departament, ale również przez delegatury w Białymstoku, Olsztynie, Krakowie i Wrocławiu. Kontrolowane są Ministerstwo Obrony Narodowej, Dowództwo WOT oraz 5 brygad WOT. Druga kontrola dotyczy oszacowania gromadzenia i wydatkowania środków z Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych. To jest kontrola realizacji zadań funduszu wsparcia w 2024 r. W stosunku do zeszłego roku rozszerzyliśmy tę kontrolę o Ministerstwo Finansów. W dniu jutrzejszym rozpoczynamy również kontrolę P/25/025 pt. „Pozyskanie i wdrożenie na potrzeby Sił Zbrojnych RP armatohaubic samobieżnych K9”.

Pragnę poinformować, że w zakresie kadrowym zostało opublikowanych 5 naborów do departamentu. Na łączną liczbę 10 etatów do naboru zgłosiło się 49 osób, z których wybraliśmy 3. Bilans rok do roku to plus 1 kontroler.

Na koniec dwa tematy niekontrolne. Chciałem państwu zwrócić uwagę na działalność departamentu w zakresie współpracy międzynarodowej. Nie ukrywam, że obecnie wiele instytucji takich jak ETO czy Internal Board of Auditors for NATO, czyli agencja NATO, zabiega o to, żebyśmy wsparli ich w procesie przygotowania kontroli wykonania zadań, ponieważ zmienił się charakter wydatków, które są kierowane na ten cel. Faktycznie zarówno Europejski Trybunał Obrachunkowy, jak i wspomniane organizacje nie posiadają pełnych kompetencji w tym zakresie. Związana z tym nasza aktywność jest wysoko oceniana, co wynika z korespondencji przekazywanej każdorazowo po konferencjach.

Natomiast drugim elementem, na który pragnę zwrócić państwu szczególną uwagę, jest to, że jesteśmy w trakcie przygotowania dużej informacji pt. „Siły Zbrojne RP wobec wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa narodowego”. Ta informacja bazuje na 25 kontrolach z dziedziny obronności prowadzonych w latach 2019–2025. Będziemy się starali w sposób naprawdę syntetyczny przedstawić kluczowe problemy i zidentyfikowane przez NIK uwagi trapiące siły zbrojne.

Przekazanie tego raportu najważniejszym organom państwa, w tym Wysokiej Izbie, zaplanowaliśmy na bieżący miesiąc. Oczywiście z uwagi na zakres zawartych w nim informacji będzie on objęty klauzulą tajności. Chciałbym również dodać, że jednym z elementów przygotowania tego dokumentu był przeprowadzony w izbie w czerwcu br. panel ekspertów, na którym wraz z ekspertami z różnych środowisk i różnych dziedzin staraliśmy się zidentyfikować lub potwierdzić problemy dotyczące strategicznego zarządzania bezpieczeństwem państwa oraz modernizacji technicznej sił zbrojnych.

W tym kontekście – korzystając z okazji – chciałbym serdecznie podziękować zarówno panu przewodniczącemu, jak i panu posłowi Andrzejowi Zapałowskiemu za przyjęcie zaproszenia i wysłuchanie tego panelu. Pragnę również dodać, że zaproszenie do wysłuchania panelu skierowaliśmy do przedstawicieli wszystkich klubów parlamentarnych. Wydaje mi się, że to jest krótka informacja, która obrazuje zakres działalności prowadzonej przez departament. Jeżeli mają państwo jakiegokolwiek pytania, to staraliśmy się przyjść w takim składzie, żeby możliwie najpełniej odpowiedzieć na wszystkie wątpliwości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Grzyb (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Czy pan generał chciałby się odnieść?

Szef Inspektoratu Kontroli Wojskowej Ministerstwa Obrony Narodowej gen. bryg. Arkadiusz Widła:

Nie. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Andrzej Grzyb (PSL-TD):

Dobrze. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zadać pytanie lub wypowiedzieć się w sprawie przedłożonej informacji? Nie widzę.

Zatem, panie dyrektorze, w związku z pańską informacją, jak również przekazanym sprawozdaniem w druku nr 1405 przygotowaliśmy opinię nr 13 Komisji Obrony Narodowej dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej o następującym brzmieniu: „Komisja Obrony Narodowej po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. (druk nr 1405) pozytywnie oceniła wyniki pracy Izby w zakresie działania Komisji Obrony Narodowej. Zdaniem Komisji zakres tematyczny prowadzonych kontroli w 2024 r. w obszarze bezpieczeństwa i obrony narodowej należy uznać za prawidłowy i przydatny w pracach Komisji”.

Czy ktoś ma uwagi do projektu opinii? Nie, zatem dziękuję.

Czy mogę uznać, że jeśli nie usłyszę sprzeciwu...

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Sprzeciw.

Przewodniczący poseł Andrzej Grzyb (PSL-TD):

Jest sprzeciw. Tak? Wobec tego proszę o przygotowanie kart do głosowania.

Proszę państwa, kto jest za przyjęciem opinii nr 13 Komisji Obrony Narodowej dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej uchwalonej w dniu 9 lipca 2025 r., której treść już uprzednio państwu przedstawiłem? Proszę o głosowanie.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Czy wszyscy państwo głosowali?

Proszę o podanie wyników. Głosowało 31 pań i panów posłów. Za przyjęciem opinii głosowało 18 posłów, przeciw – 13, nikt nie wstrzymał się od głosu. Zatem stwierdzam, że Komisja Obrony Narodowej przyjęła opinię nr 13.

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi wraz z zespołem.

Przechodzimy do drugiego punktu. W punkcie drugim mamy rozpatrzenie planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r. Wszyscy państwo posłowie otrzymali projekt tego planu. Ten projekt w dniu dzisiejszym został zaopiniowany przez prezydium Komisji, które wniosło do niego wiele uwag porządkujących i niejednokrotnie rozszerzających niektóre tematy.

Chciałbym państwa zapytać, czy chcieliby państwo wnieść jakieś uwagi do projektu planu pracy? Przy czym chcę powiedzieć w imieniu prezydium, że ten plan pracy jest oczywiście planem otwartym. Jeżeli będzie taka konieczność i będą sprawy wymagające pilnej interwencji, to oczywiście wprowadzimy je. Jeżeli pojawią się dodatkowe dokumenty, które trzeba będzie rozpatrzyć, to oczywiście uwzględnimy to w planie pracy.

Integralną częścią planu jest również katalog zgłoszonych przez panie i panów posłów wizytacji. Właściwie z trzech dużych wizytacji do dzisiaj się nie wywiązaliśmy. To dotyczy m.in. wizytacji na Śląsku. Druga wizytacja to Gdynia i okolice, a trzecia – Przesmyk Suwalski. Mielśmy ambicję, żeby to zrobić w tym półroczu, ale siłą rzeczy musimy to przełożyć na następne. Sądzę, że jeśli tylko będziemy mogli zmieścić się czasowo, będziemy się starali konsolidować pewne rzeczy, które są położone regionalnie.

Czy są uwagi? Nie widzę.

Czy wobec tego głosujemy? Mamy otwarte urządzenie do głosowania. Czy mogę użyć formuły, że jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam plan pracy Komisji Obrony Narodowej na drugie półrocze 2025 r. za przyjęty przez Komisję? Nie widzę sprzeciwu.

Zatem uznaję, że plan pracy został zaakceptowany przez panie i panów posłów. Dziękuję za pozytywną decyzję w tej sprawie.

Czy w sprawach różnych ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę.

Zatem zamykam 53. posiedzenie Komisji Obrony Narodowej. Dziękuję państwu za udział.